Ἡρακλείας Θεοφάνης 1400.

Ἀχρονολόγητον ἀλλ' ἢ Θ. Ἰουλίου τοῦ 1400 (6908) Acta Patr.
ἰνδ VIII. Const. T. B'

α † Hieromonachus Theophanes, καθηγούμενος p. 312.
τῆς σεβασμίας καὶ ἱερᾶς μονῆς τῆς ὑπεραγίας
ἀχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρ-
θένου Μαρίας καὶ ἐπικεκλημένης τῆς Παμ-
μακαρίστου, ἔξω ψυχῇ τοῖς τοῦ κόσμου ἅπασιν ἀπο-
ταξάμενος καὶ νεκρώσας μὲν ἑαυτὸν τοῖς ἐκεῖ-
θεν, ἔργοις δὲ ταῖς τοῦ μεγάλου σχήματος συνθήκας
καὶ ὑποσχέσεις ἀδιατηρήσας καὶ τὴν ἀναγωγὴν
καὶ βίαν τῆς ἐν ὑπολήψει ζωῆς πρὸς ἄκρον ἢ
μεθ' ἡδονῆς ἐνεγκών, constituitur metropolita
Heracleae, πρόεδρος τῶν ὑπερτίμων ἢ ἔξαρ-
χος πάσης Θρᾴκης ἢ Μακεδονίας consentienti-
bus metropolita Gothiae, locum tenente metro-
politae Ephesi, metropolitis Ancyrae, Neocaesareae, Un-
grovlachiae τῆς κατὰ τὸν Σεβερῖνον et electi Cyzicensis †

Ἡρακλείας Θεοφάνης 1400

+ Ἱερώτατε μητροπολῖτα Ἡρακλείας, πρόεδρε Acta Patr.
ὑπερτίμων καὶ ἔξαρχε πάσης Θρᾴκης καὶ Μακεδο- Cont. T. B'
νίας, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ τῆς ἡμῶν 333
μετριότητος καὶ συλλειτουργέ· χάρις εἴ-
η καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ τῇ σῇ ἱερότητι. ὁ πα-
ρὼν πρεσβύτερος Μιχαήλ, ὁ τοῦ ἐν τῇ Ἡρα-
κλείᾳ πρωτοπαπᾶ γαμβρός, ἀναδραμὼν εἰς τὴν
ἡμῶν μετριότητα ἀνήνεγκεν, ὡς τῆς γυναικός αὐτοῦ,
τῆς θυγατρὸς τοῦ πρωτοπαπᾶ [illegible], ἀποθανούσης
πρὸ χρόνων τριῶν ἔλαβε τὰ πράγματα τὰ προικῷα
ὁ πενθερὸς ἐκείνης, ὁ πρωτοπαπᾶς, τῶν παίδων εὑρισκο-
μένων μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, τοῦ παρόντος πρεσβυ-
τέρου· προβάλλεται καὶ δὲ ὁ πρωτοπαπᾶς, ὡς ἀνήνεγκεν οὗ-
τος ὁ πατὴρ τῶν παίδων, οὐδέν, ἢ ὅτι αὐτὸς ἔδωκε
ταῦτα τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἔλαβε ταῦτα ἐκεί-
νης ἀποθανούσης, ὅπερ ἐστὶν ἄδικον καὶ παρὰ τοὺς νό-
μους, εἴ τι ἕτερον προβάλλεται. Ἐξετασάτω τοίνυν αὐ-
τὸ ἡ σὴ ἱερότης, εἴπερ ἔχει τὸ πρᾶγμα οὕτως, ὡς ὁ
πρεσβύτερος ἀνήνεγκε, λάβε πάντα καὶ ἀπόδος πρὸς αὐ-
τόν, δηλονότι τὸν πατέρα τῶν παίδων, καὶ δεῖξον τὴν
παροῦσαν ἡμετέραν γραφὴν πρὸς τὸν περιπόθη-
τον θεῖον τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου μου αὐτοκράτο-
ρος, κῦριν Ἰσαάκιον τὸν Ἀσάνην, ἵνα δεξιωθεί-

πη τοῦτο ὡς διάγνωσιν καὶ ἀπόφασιν ἡμετέραν. εἰ
γὰρ ἔχει οὕτως, ὡς ὁ πρεσβύτερος ἀνήνεγκεν, καὶ ἡ ἀ-
πόφασις αὕτη νόμιμος καὶ ἡμετέρα ἐστί, τῶν παι-
δίων γὰρ εἰσὶ τὰ μητρικὰ πράγματα· καὶ διαπε-
ραιώσαι τοῦτο, ὡς ἄρχων τῶν αὐτόθι πραγμάτων
καὶ ἐν ἄλλῳ σχήματι ἀγαπητὸς υἱὸς τῆς ἡμῶν
μετριότητος. ἡ τοῦ θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἔλεος εἴη με-
τὰ τῆς σῆς ἱερότητος +.
+ ᾳωχ' καὶ διὰ Γραμμάτων πατριαρχικῆς χειρός τό.
μηνὶ Ἰανουαρίῳ ἐπιν. ΙΔ.

Σιγίλλια

58

Ηρακλείας Θεοφάνης 6908-1400

\+ Ιερώτατε μητροπολίτα Ηρακλείας, πρόεδρε των [illegible]
υπερτίμων και έξαρχε πάσης Θράκης και Μακεδονίας, [illegible]
εν αγίω πνεύματι αγαπητέ αδελφέ της ημών μετριότητος
[illegible] και συλλειτουργέ, χάρις είη και ειρήνη α-
πό Θεού τη ση ιερότητι. Περί αντικειμένων αιτιών έ-
γραψας ενταύθα, ότι ευρίσκονται αυτόθι και πατρι-
αρχικά και μητροπολιτικά, και οι έχοντες ταύτα [illegible]-
[illegible] [illegible] αντικαταλλάγματα [illegible] μητροπολιτικ-
ών έχειν εν πατριαρχικοίς [illegible] πατριαρχικόν
εν μητροπολιτική, και εζήτησας περί τούτου διάγνωσιν, ώς ί-
να γένωνται διακεκριμένα [illegible] η μετριότης ημών
συνοδικώς γράφει σοι [illegible] ως ο έξαρχος
[illegible] [illegible] [illegible] έχεις [illegible], ότι χειροτονο-
ύσιν οι έξαρχοι [illegible] [illegible] [illegible] καθ'
όσον [illegible] [illegible], ίνα γένωνται αυτά τυχόν
[illegible] [illegible] [illegible] ή [illegible] [illegible] έ-
κρος [illegible] δυσαγή [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] και οι καθ' [illegible] [illegible] [illegible]
των [illegible] εξαρχιών [illegible] [illegible], εν αις [illegible]
[illegible] τυχόν [illegible] δυσαγή [illegible] [illegible], χρώνται
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
τυχόν [illegible] δυσαγή, [illegible] [illegible] [illegible]

Αραμάδας Θεοφάνης 1400

σ. 340 αργήσαντα το αντίμινσον, επιδούναι αυτώ αντιμίνσιον καθιερώ-
σαι. ότι δε και την ετέραν ενορίαν τούτο ποιήσῃ ο αρχιερεύς, ε-
πιβάτης νομισθήσεται ο τοιούτος, ου γαρ δι' άλλο τούτο φαίνεται ποιών,
η δια σκάνδαλον και λύπην του αδελφού, όπερ ουκ έστι καλόν,
παρα κανόνας γαρ. τούτο τοίνυν και επιτάδε γενέσθω, ει μεν ο κα-
θέχων αυτό ιερεύς αισχροκερδείας ένεκα καθέχει αυτό και δι'
επιδείξεως, ώστε χρήσθαι αυτώ, ου δει, και βούλεται, ευκαίρως και ακαί-
ρως, η παυσάσθω ο τοιούτος και ανάλαβε εξ αυτού το αντιμίν-
σιον, είτε πατριαρχικόν είτε τούτο η επισκοπιανόν· ει δε κα-
θέχει τούτο δι' ανάγκην απαραίτητον, και χρήται αυτώ ανάγκης
μόνον καθεστηκυίας και εν τόπω, ένθα ουκ έστιν αγιασμένον θυσια-
στήριον, η έχειν, αναιδείρωται δε, έασον τούτο γίνεσθαι,
ανέγκλητον γαρ και ουκ επίληπτον τινά, γίνεται γαρ και η θυσία, ει ουδέτε-
ρον θυσιαστήριον ουκ αρκεί, και το έδαφος ευρύ, ώσπερ ην εξ αρχής
η πατριαρχικόν η επισκοπιανόν, πλην έχω και ο τοιούτος τοιούτος
άξιος προς τούτων κυρηρίαν υποδοχήν. ταύτα ούτω γινέσθω,
αποκείται γαρ και ο σκοπός, καθ' όν αντιμίνσια εξεχωρήσθησαν, και
ουδέ επιλήπτεται του των αδελφών, αργούντος του θυσιαστηρίου αυτών, τα
ταύτα και εγγράφως παραδηλούμεν τα περί τούτων τη ση ιερότητι, μεθ' ης
και η του θεού χάρις είη +.

+ είχε και τα ίδια πατριαρχική χειρός το μηνί φε-
βρουαρίω ινδ. η' +

Ἡρακλείας 6909-1400 60

+ Ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς γράμματος ἀνα- Acta Patr.
τίθησι, τῷ ἱερωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἡρακλείας, προέδρῳ Const. τ. Β΄
τῷ ὑπερτίμῳ καὶ ἐξάρχῳ πάσης Θράκης καὶ Μακεδονί- σ. 449-452
ας, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῷ ἀδελφῷ τῆς ἡμῶν μετ-
ριότητος καὶ συλλειτουργῷ, ἐξαρχικῷ λόγῳ τὴν οἰκονο-
μίαν καὶ πνευματικὴν ἅμα καὶ ἐκκλησιαστικὴν διοίκη-
σιν τῶν κατὰ τὴν Θράκην τε καὶ Μακεδονίαν ἔτι
δὲ καὶ κατὰ τὴν Μαύρην Θάλασσαν χηρευουσῶν ἁγι-
ωτάτων μητροπόλεων καὶ ἐπισκοπῶν. Τὸ γοῦν ἐξεῖναι
ἡμῖν κατὰ τὸ παρὸν γνησίους ἀρχιερεῖς ταύταις ἐγκα-
ταστῆσαι, ὃς καὶ ὀφείλει πνευματικῶς ἐπιμελεῖσθαι ταύτας
καὶ τὰ ἐν ταύταις ἐξετάζειν καὶ διενεργεῖν τὰ κανονικῶς
ἐχόμενα ἀκριβείας καὶ διατάξεως, ὡς γὰρ εἰς τοὺς ὑπὸ σε
πρᾶος ὀφείλεις εἶναι καὶ θεραπευτικός, ἤπιος, εὐπρόσιτος,
φροντιστὴς καὶ πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντας ἅπαντας ἀναδεικνύ ἐ-
λεγκτικός (τὸν γὰρ ἁμαρτάνοντα ἐνώπιον πάντων, φη-
σίν, ἔλεγχε) ὥσπερ οὖν εἰς τὴν ὑπὸ σε ταύτην ἐπαρχίαν ὀφεί-
λεις, ὥσπερ δίκαια, δεῖ χάριν, καὶ σύ, τοῦτο γὰρ σαφῶς πε-
πληροφορήμεθα, οὕτω καὶ πρὸς τὰς ἄρτι ἐμπεπιστευμένας
σοι ἐκκλησίας παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ τοὺς ἐν
ταύταις εὑρισκομένους ὀφείλεις πρᾶος εἶναι, ἀόργητος, ταπει-
νός, μακρόθυμος, εἰρηνικός, ἔτι δὲ εἰς τὸ παραιτεῖσθαι

τὰ ἀφορῶντα εἰς φρόντισίν σου, ϗ αὐστηρὰ ϗ ἡμερωτικά,
ὅταν ἡ περιφρόνησις οὐκ εἰς σέ, ἀλλ' εἰς τὸ θεῖον ἀφορᾷ
ϗ εἰς ὕβριν ϗ μῶμον τῆς ἐκκλησίας Χριστοῦ, χρη-
μάτων καταφρονεῖν, ἐπεὶ ταῦτα ϗ μάλιστα τυφλοῖ
τὸν λογισμὸν ϗ οὐκ ἐᾷ τὰ δέοντα, ὡς δεῖ συνορᾶν τε
ϗ διακρίνειν, ἐγκράτειαν, δικαιοσύνην, ἀκτήμονα ἐλεη-
μοσύνην, γίνεσθε γάρ φησιν ἡ θεία γραφή, οἰκτίρ-
μονες, ὅτι ὁ πατὴρ ἡμῶν οἰκτίρμων ἐστὶν ἐπὶ τοὺς
ἀχαρίστους ϗ πονηρούς, ὑπογραμμὸν γενέσθαι πᾶσι
τοῖς ἐμπεπιστευμένοις σοι εἶναι, προηγουμένως μὲν
πάσης εὐλαβείας ϗ κοσμιότητος, περὶ τὰ θεῖα δὲ
μάλιστα σπουδάζειν ϗ [illegible] τῶν συνάξεων μὴ ὀλι-
γωρεῖν ϗ τὰς ἀδιακόπους [illegible] οἰκίας τοῦ κυρί-
ου, διενεργεῖν δὲ τὰ ἐν ταύταις εἰθισμένα ἐκκλησιαστικὰ δίκαι-
α ὀφείλεις πάντα καὶ τὰς χειροτονίας τῶν ἀναγνωστῶν,
ὑποδιακόνων τε ϗ διακόνων ϗ πρεσβυτέρων, ἔτι δὲ ϗ
τὰς καθιερώσεις τῶν θείων ϗ ἱερῶν ναῶν, ἄνευ τῆς ὑ-
ποσοῦν ἀπαιτήσεως ἢ δόσεως, δωρεὰν γάρ φησιν ἐλά-
βετε, δωρεὰν δότε, ϗ ὅτι οἱ θεῖοι ϗ ἱεροὶ κανόνες ϗ
τῶν ἁγίων ϗ οἰκουμενικῶν ἑπτὰ συνόδων ἀπαγορεύου-
σιν ὅλως τὸ ἐπὶ χρήμασιν ἢ χειροτονῆσαί τινα ἢ
χειροτονηθῆναι, ϗ χαλεπὰ ὑπάγουσι καταδίκῃ τὸν
τοῦτο τολμήσαντα, τὰς δὲ τῶν θείων καθιερώσεις ναῶν
ὀφείλεις ποιεῖν ἐν αὐτοῖς ἐπὶ θυσιαστηρίῳ τῇ ἡμῶν κα-

τριότητος διὰ τὸ ἀνάγκην εἶναι τῷ ὀνόματι τοῦ-
του καθιεροῦσθαι αὐτούς, γνησίου τοίνυν καὶ ὄν-
τος ταύτης, ὀφείλει τῷ ἐπὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ ὀνόμα-
τι τούτου καθιεροῦν, οὐδὲ μέντοι, ὡς γνησίων ἀρχι-
ερέων ἐν αὐταῖς χειροτονηθέντων, εὑρίσκεσθαι ἢ τοὺς
ἀρτίους ἀνεγερθησομένους ναοὺς ὑπὸ τὴν αὐτῶν ἐ-
φορίαν ἢ πνευματικὴν ἀνάκρισιν ἢ διοίκησιν ἢ
μνημονεύειν κἀκείνους ἐν αὐτοῖς, ὡς γνησίους ἐ-
πισκόπους, ἄλογον γὰρ δοκεῖ τῇ ἡμῶν μετριότητι
διὰ τὸν καιρὸν ἐμποδισμοῦ ὄντος γνησίους ἐν αὐτοῖς
καταστῆσαι ἀρχιερεῖς, ἡμᾶς καταπραγματεύεσθαι ἢ
παραιρεῖσθαι τὰς ἐνορίας αὐτῶν. ἔσονται τοίνυν ἡ αἱ
νεουργηθησόμεναι ἐκκλησίαι ἐν ἀνάγκῃ τῇ ἡμῶν
μετριότητι διὰ τὴν ἀνάγκην, γνησίων ἀρχιερέ-
ων χειροτονηθέντων ἐν αὐταῖς ὑπὸ αὐτοὺς ὡς ἡ αἱ
πρότερον ὑπ' αὐτοὺς τελοῦσαι. ὑπὸ τῶν κρίσεων μηδὲν
λαμβάνειν διοικησόμεθα, μήτε πρὸ τῶν κρίσεων, μή-
τε μετὰ τὰς κρίσεις, ὅσα γὰρ ἐντεῦθεν κακὰ τίκτε-
ται, παντὸς μᾶλλον οἶδεν ἡ σὴ ἱερότης. ἀπὸ δέ γε
τῶν συνοικεσίων, ὅπερ ἕκαστος προαιρεῖται, τοῦτο ὀφεί-
λει λαμβάνειν ἀρκεῖσθαι, ἡ δεῖ γὰρ φίλον τὸ κατὰ
δύναμιν. ἐπὶ τούτοις γὰρ γέγονε ἡ τὸ παρὸν ἐνταλτή-
ριον γράμμα, ἡ ἐπεδόθη σοι τῷ διαληφθέντι ἱερωτά-
τῳ μητροπολίτῃ Ἡρακλείας, προέδρῳ τῶν ὑπερτίμων

Ἡρακλείας.

ἢ ἔξαρχον πάσης Θρᾴκης ἢ Μακεδονίας, ἐν ἁγίῳ 63
πνεύματι ἀγαπητῷ ἀδελφῷ τῆς ἡμῶν μετριότητος
ἢ συλλειτουργῷ κυρ Θεοφάνει, εἰς ἀσφάλειαν ἐν ἔτει
,ϛρδ' +.

+ εἶχε ἡ διὰ Ἱερεμίου πατριαρχικῆς χειρὸς τό·
μηνὶ δεκεμβρίῳ ἰνδ. δ' +.

Σιγ. 451 + Ἱερώτατε μητροπολῖτα Ἡρακλείας, πρόεδρε τῶν
ὑπερτίμων ἢ ἔξαρχε πάσης Θρᾴκης ἢ Μακεδονίας, ἐν
ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος
ἢ συλλειτουργέ· χάρις εἴη σοι καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ· τῇ σῇ ἱε-
ρότητι. τὰ γράμματα τῆς σῆς ἱερότητος ἀπεκομίσθη-
σαν τῇ ἡμῶν μετριότητι, ἡ ἐγνωρίσαμεν ἐξ αὐτῶν
περὶ ὧν ἔγραψες, κατεμάθομεν δέ, ἢ ἐγένετο ἐνδη-
θήριον γράμμα εἰς σὲ περὶ τῶν χηρευουσῶν ἐκκλη-
σιῶν ἔνθε Θρᾴκῃ καὶ τῇ Μακεδονίᾳ πάσῃ καὶ ἔν-
θε τῷ ἄκρῳ πόντῳ κατὰ τὴν δύσιν ἵνα ἐπισκέψῃ ταύ-
τας κανονικῶς, καὶ διενεργῇς πάντα τὰ ἀρχιερατικὰ
ἐν αὐταῖς ἐξαρχικῶς, μέχρις ἄν, θεοῦ διδόντος, χειροτο-
νηθῶσιν ἐν ταύταις γνήσιοι ἀρχιερεῖς. οἴδαμεν οὖν,
ὅτι τὰ ἐν ταύταις θεαρέστως διοικήσεις τῇ ἐνούσῃ σοι
ἀρετῇ καὶ θεαρέστει βουλήσει, ὅμως ἀξιοῦμεν, τὸ ἄμεμ-
πτο προσόχεσθαι τήρησιν καὶ τὴν κανονικὴν φυλακήν.

64
1408

Ἡρακλείας

τὰ ἀκριβείας· ὡς τὸν μᾶλλον καὶ θεὸς δοξασθῇ διὰ σοῦ, σ. 452
καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν ταῦτα προσφορηθεῖσα ἀποδέξηται
σε τῆς καλῆς οἰκονομίας, καὶ εὔχηται σε ὅσα ἔστιν
σου πᾶν ἀγαθὸν καὶ σωτήριον. τὰ δὲ ἡμέτερα ὅπως
ἔχουσιν, οἶδας μᾶλλον πάντων· ὅτι σὺ δύνασαι βοηθεῖν
ἔργῳ τε καὶ εὐχαῖς. περὶ δὲ τοῦ ἡγουμένου τοῦ ἁγίου
Βασιλείου, εἴπερ ἐν χρείᾳ γένηται τούτου, ὡς γράφεις
ἀπολύσομεν αὐτόν, καὶ εὐχαριστοῦμέν σοι χρήσασθαι
τούτῳ πρὸς ὅπερ ἂν δόξῃ σοι χρήσιμον. ἡ δὲ τοῦ θεοῦ χά-
ρις εἴη μετὰ τῆς σῆς ἱερότητος.

† ΣΙΧΕ καὶ διὰ τῆς θείας πατριαρχικῆς χειρὸς τὸ·
μηνὶ Δεκεβρίῳ ἰνδ. θ' †

Βρύσεως

Ἡρακλείας 6909-1401 65

+ Μηνὶ Φεβρουαρίῳ ἰνδ. θ΄ ἐλθοῦσα ἡ κυρὰ [illegible] Ρ...τζ
γόντισσα ἔμπροσθεν τοῦ παναγιωτάτου [illegible]
τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ὑπέθη[illegible]
αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς χοῖρ[illegible]
Καπασκάλων χρεωστεῖ ὑπερπύρων [illegible]
ἐπαλχθη, ὡς ἂν κρίνῃ ὁ παναγιώτα[illegible]
ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διὰ [illegible]
λίτη Ἡρακλείας περὶ τούτου, καὶ [illegible]
εὗρεν ἐκεῖνος, ὡς δέδωκεν ὁ Βρα[illegible]
λων τόκους χάριν αὐτοῦ, ὅσους [illegible]
στ ἔχειν εἰς τὸ κεφάλαιον, διὰ τὸ πλέον ἐνέχεσθαι [illegible]
ποδίδοναι ἐκ τῶν αὐτῆς εἰς χρόνον ὁλόκληρον διὰ
τριῶν καταβολῶν τῷ μέρει τοῦ Καπασκάλων, ἀλλ'
ὕστερ καὶ πάντα ἀποδειχθῇ ὀφείλων ὁ Βρανάς,
καὶ τότε οὕτως ὠφείλει (sic) εἰς χρόνον ὁλόκληρον
παρασχεῖν διὰ τριῶν καταβολῶν, εἰ δ' οὐ ποιήσει, κα-
θὼς ὑπεσχέθη, ἵνα ἱκανοποιῆται ὁ Καπασκάλων ἀπὸ
τοῦ βίου τῆς μητρὸς τοῦ Βρανὰ καὶ δι' ἀσφάλει-
αν ἐσημειώθη +.